

PPO bestrijdt kritiek onderzoek

HAN REINDSEN

PPO en NMI weerleggen de kritiek op het onderzoek rond bodem- en structuurverbeteraars. Onderzoeker Janjo de Haan wijst daarbij naar de uitgangspunten van het onderzoek. Hij blijft erbij dat telers kritisch moeten zijn op het te verwachten effect van deze producten.

Praktijkonderzoek Plant en Omgeving (PPO) en Nutriënten Management Instituut (NMI) hebben zes jaar lang een aantal bodemverbeteraars op vijf locaties getest. De producten verhoogden de gewasopbrengsten niet eenduidig en het effect op de bodem was beperkt.

Bij deskundigen en leveranciers van de bodemverbeteraars zorgde dat voor kritiek en verbazing. Ze

hadden een andere uitkomst verwacht en twijfelen aan de opzet van het onderzoek. PPO en NMI stellen dat het onderzoek beantwoordt aan de vraag van het Productschap Akkerbouw uit 2009 en op wetenschappelijke basis is uitgevoerd.

De proeven sluiten aan bij de gangbare landbouwpraktijk in de regio: een gangbaar akkerbouwvruchtwisseling en met gebruik van kunstmest en dierlijke mest. Het bemestingseffect van sommige bodemverbeteraars is gecorrigeerd om zo de zuivere meerwaarde van het product te toetsen.

'In deze proefopzet hebben geen van de geteste producten een statistisch betrouwbaar effect op de opbrengst laten zien, vergeleken met de referenties kunstmest en drifmest plus kunstmest', zegt De

- Bodemverbeteraars
- Objectief onderzoek
- Kritisch zijn nodig

Haan. 'Dit geldt zowel gemiddeld over de hele periode als alleen voor het zesde proefjaar met op alle locaties aardappelen.'

Geen van de geteste middelen heeft statistisch een positief effect laten zien op de bodemkwaliteit verder dan de direct te verwachten effecten. 'Het onderzoek geeft aan dat het toepassen van een middel alleen niet de weg is om opbrengst of bodemkwaliteit snel te verbeteren', stelt De Haan.

De georganiseerde akkerbouw wilde graag het langjarige onderzoek. 'Dit onderzoek toont de kracht

van een onderzoeksprogramma dat is gefinancierd door akkerbouwers. De resultaten van het onderzoek zijn objectief. We kunnen er claims mee weerleggen en/of staven', zegt Jaap van Wenum, voorzitter LTO-vakgroep Akkerbouw. Hij adviseert telers om dergelijke producten in stroken te testen.

Voor NAV-voorzitter Teun de Jong staat de uitkomst niet ter discussie. 'Natuurlijk kun je verzachtende omstandigheden zoeken in proefopzetten, weersinvloeden en dergelijke. Maar het is een duidelijk signaal dat PPO en NMI in de proef het werkingsmechanisme van de bodemverbeteraars niet hebben kunnen reproduceren. Dit onderzoek toont aan dat akkerbouwers kritisch moeten zijn op preparaten en andere 'wondermiddeltjes'.